

Tájékoztató
a Balaton Fejlesztési Tanács
2022. évi tevékenységéről

Siófok, 2023. február

Tartalom

1. A Balaton Fejlesztési Tanács tagjai	3
2. A BFT és munkaszervezete 2022. évi tevékenységének kiemelt területei	3
2.1. A Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló területfejlesztési programjának végrehajtása	6
2.2. A Balaton Kiemelt Térség fejlődésének nyomon követése, folyamatos monitoring tevékenység	7
2.3. A Balaton fejlesztésére vonatkozó 1861/2016 (XII.27.) számú Kormányhatározat (továbbiakban: Kormányhatározat) végrehajtásában való közreműködés	8
2.4. A Balaton Kiemelt Térségi Klímastratégia megvalósítása	9
2.5. A Balaton régiót érintő jogszabályok, stratégiák kialakításában, felülvizsgálatában, végrehajtásában való közreműködés,	12
2.6. A Balaton Kiemelt Térség önkormányzatai közötti együttműködés erősítése, a térségi szintű problémák megoldására közös javaslatok, megoldások előkészítése.....	13
2.7. A régió fejlesztéséhez kapcsolódó tájékoztatási feladatok elvégzése	13
2.8. A Balaton nemzetközi ismertségének fejlesztése, a tavak érdekeinek védelmében nemzetközi kapcsolatok erősítése, együttműködések támogatása, konferenciák szervezése, szakmai programokon részt vétel	16
2.9. A 2022. évi BFT fejlesztési forrás felhasználásával a térség fejlesztését szolgáló beruházások, fejlesztések, programok támogatása.....	21
2.10. A korábbi évek BFT fejlesztési forrás felhasználásának ellenőrzéséhez, jelentési kötelezettségekhez kapcsolódó feladatok ellátása.....	23
2.11. Mozdulj Balaton programsorozat 2022. évi lebonyolítása.....	25
2.12. Balaton régiós szakmai együttműködési program (Balatoni Partnerségi Program) 2022. évi megvalósítása	25
2.13. Lóczy Lajos Program	27
3. A tanács ülésein végzett feladatok	29

1. A Balaton Fejlesztési Tanács tagjai

Az Országgyűlés 2022.07.27-én kihirdette a Magyarország 2023. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2022.XXIV. számú törvényt, mely több ponton módosította a területfejlesztésről szóló 1996.évi XXI. számú törvényt.

A Tanács **szavazati joggal rendelkező tagjai** a Területfejlesztési Törvény módosítása alapján - 2022. évben:

- a tanács illetékességi területén működő megyei közgyűlések elnökei (3 fő)
- az érintett megyei közgyűlés egy-egy képviselője (3 fő),
- a területfejlesztésért felelős miniszter képviselője.
- az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter képviselője
- a kormányzati stratégiák kidolgozásának támogatásáért felelős miniszter képviselője,
- a területrendezésért felelős miniszter képviselője,
- a környezetvédelemért felelős miniszter képviselője,
- a vízgazdálkodásért felelős miniszter képviselője,
- a turizmusért felelős miniszter képviselője, valamint
- a természetvédelemért felelős miniszter képviselője.

A területfejlesztésért felelős miniszter és az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter egy-egy tagot delegál, míg más felelősségi körökben érintett miniszterek kizárólag egy tagot delegálhatnak akkor is, ha több kormányzati felelősségi kör alapján jogosultak a tagdelegálásra.

A Tanács tagjainak száma a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszter által kijelölt társelnökkel együtt 15. fő.

A területfejlesztési törvény alapján a térségi fejlesztési tanács ülésein **állandó meghívottként** vett részt

- az érintett megyei kereskedelmi és iparkamarák, agrárkamarák képviselői
- az érintett megyék kormányhivatalának vezetői,
- az érintett megyék állami főépítészei,
- a gazdaságfejlesztésért felelős miniszter képviselője,

valamint mindazon gazdasági, társadalmi és egyéb szervezetek képviselői, akiket az ülésen való részvételre felkérnek. Így állandó meghívott volt a BFT ülésein:

- a Dél-dunántúli valamint az Északnyugat-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna komplex fejlesztéséért felelős kormánybiztos,
- a Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt. vezérigazgatója,
- a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság igazgatója,
- a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság
- a Balatoni Limnológiai Kutatóintézet igazgatója,
- a Balatoni Hajózási Zrt. vezérigazgatója,
- a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. vezérigazgatója,
- a Balatoni Szövetség elnöke,
- a Balaton Turizmus Szövetség elnöke,
- a Balatoni Civil Szervezetek Szövetsége elnöke,
- a Nők a Balatonért Egyesület elnöke,
- a Balaton Világörökségéért Alapítvány kurátora,
- a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Np. Kft. Felügyelő Bizottságának tagjai (3 fő).

2. A BFT és munkaszervezete 2022. évi tevékenységének kiemelt területei

A Balaton Fejlesztési Tanács célja, hogy a Balaton gazdájaként egy közösen elfogadott fejlesztési program mentén ösztönözze; és külső források, szaktudás bevonásával támogassa a régióban megvalósuló fejlesztéseket, felkarolja az új, innovatív ötleteket, ösztönözze a régió egészére kiterjedő elképzelések megvalósítását. A Tanács fontosnak érzi, hogy folyamatosan figyelve a régió életének eseményeit, változásait, teljes körű információval rendelkezzen a végbemenő gazdasági, társadalmi, környezeti folyamatokról, eseményekről, és erről tájékoztassa a régió élét, fejlesztése iránt érdeklődő személyeket, szervezeteket. A Tanács elkötelezettséget érez az iránt, hogy hid szerepet betöltve teret adjon a régió fejlesztésében résztvevő szervezetek párbeszédének, együttműködésének.

A BFT 2022. február 18-i ülésén fogadta el 2022. évi munkatervét és költségvetését. A Tanács az elfogadott munkaterv és költségvetés alapján – munkaszervezete aktív közreműködésével – látta el munkáját.

A 2022. év kiemelt feladatai a Balaton Fejlesztési Tanács számára az alábbiak szerint kerültek nevesítésre:

- a Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló területfejlesztési programjának végrehajtása,
- önálló lebonyolítású térségi projektek előkészítése, megvalósítása,
- a Balaton Kiemelt Térség önkormányzatai közötti együttműködés erősítése, a térségi szintű problémák megoldására közös javaslatok, megoldások előkészítése.

A BFT munkatervében 2022. évre meghatározott feladatok:

1. A Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló területfejlesztési programjának végrehajtása.
2021. évben Tanács munkaszervezete elkészítette és a BFT elfogadta a Balaton Kiemelt Térség Területfejlesztési Programját (Konceptió, Stratégia, Operatív Program), melynek Kormány elé terjesztését követően megszületett a 1685/2022. (XII. 28.) Korm. határozat a Balaton Kiemelt Térség Hosszú Távú Fejlesztési Konceptiójának módosításáról, valamint Fejlesztési Programjáról.
A területfejlesztési program végrehajtására a BFT önálló, dedikált forrással jelenleg nem rendelkezik, így Tanács feladata a projektek, programok megvalósulásához szükséges források feltárása, a hazai és/vagy EU-s források rendelkezésre állásához a szükséges egyeztetések lebonyolítása.
2. A Balaton Kiemelt Térség fejlődésének nyomon követése, folyamatos monitoring tevékenység végzése:
 - társadalmi és gazdasági helyzetének, környezeti állapotának, adottságainak vizsgálata,
 - éves monitoring jelentés készítése,
 - felkérés alapján közreműködés a szakpolitikai, szakmai együttműködésekben (pl: Balaton Részvízgyűjtő Vízgazdálkodási Tanács).
3. A Balaton fejlesztésére vonatkozó 1861/2016 (XII.27.) számú Kormányhatározat (továbbiakban: Kormányhatározat) végrehajtásában való közreműködés:
 - Tájékoztatás készítése a program megvalósulásáról a pénzügyminiszter részére.
 - Közreműködés valamennyi operatív program monitoring bizottság munkájában, valamint a monitoring bizottságok feladatkörének bővülése révén részvétel a 2021-27 időszakra vonatkozó monitoring munkában.

4. A Balaton Klímastratégia időarányos megvalósítása:
A Balaton Kiemelt Térségi Klímastratégia célja, hogy a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiára és a megyei klímastratégiákra épülve összegezze és meghatározza azokat az intézkedéseket, amelyek elősegítik a Balaton térség aktív szerepvállalását a klímaváltozás csökkentése, illetve az ahhoz való alkalmazkodás területén. A Stratégia 2020-ban került elfogadásra. Célunk a Stratégiában foglalt feladatok folyamatos megvalósítása.
5. A Balaton régiót érintő jogszabályok kialakításában, felülvizsgálatában, végrehajtásában való közreműködés, valamint e tárgyban a települési önkormányzatok koordinációja;
 - jogszabály alkotási folyamat figyelése,
 - tervezetekkel kapcsolatban a térségi szereplők véleményének megkérdezését követően egységes BFT álláspont kialakítása, képviselése,
 - térségi szereplők által kezdeményezett jogszabály változtatási igények vizsgálata, indokoltság esetén azok támogatása.
6. A Balaton Kiemelt Térség önkormányzatai közötti együttműködés erősítése, a térségi szintű problémák megoldására közös javaslatok, megoldások előkészítése.
Tervezett témakörök: vízfelület használata, építészeti arculat, beépítettség, stb.
7. A régió fejlesztéséhez kapcsolódó tájékoztatási feladatok végzése:
 - Folyamatos információ biztosítás a Tanács és a régió fejlesztésével kapcsolatban a Balaton fejlesztésében érdekelt szervezetek, sajtó részére,
 - A Balaton mint komplex élettér köztudatbeli erősítése, azaz a térség a turisztikai desztináció mellett az itt élő lakosság, vállalkozók, üdülőtulajdonosok élettere, és egy sérülékeny természeti egység egyaránt.
 - A Balaton nagyfokú természeti sérülékenységből adódóan a fenntartható életvitelhez kapcsolódó szemléletformálási, tájékoztatási feladatok.
8. A Balaton nemzetközi ismertségének növelésére, a tavak érdekeinek védelmében nemzetközi kapcsolatok erősítése, együttműködések támogatása, konferenciák szervezése, szakmai programokon részt vétel.

BFT célfeladatok, a BFT több évre visszanyúló programjainak, projektjeinek 2022. évi feladatai:

9. A 2022. évi BFT fejlesztési forrás felhasználásával a térség fejlesztését szolgáló beruházások, fejlesztések, programok támogatása.
10. Előző évi BFT fejlesztési forrás felhasználásának ellenőrzéséhez, jelentési kötelezettségekhez kapcsolódó feladatok ellátása.
11. Mozdulj Balaton projekt előkészítése, 2022. évi lebonyolítása.
12. Balaton régiós szakmai együttműködési program (Balatoni Partnerségi Program) 2022.évi megvalósítása.
Tervezett témakörök:
 - klímaváltozáshoz kapcsolódó feladatok a régióban,
 - térségi szemléletformálási program,
 - környezettudatos régió,
 - vízpartrehabilitáció, partvédőművek.

13. Lóczy Lajos Program

A Lóczy Lajos Program egy átfogó, több intézményt és szakterületet magába foglaló, alapvetően a Balaton és térségének fejlesztését célzó, több pillérből álló komplex projekt, melynek jelenleg tervezése, szakmai tartalmának véglegesítése zajlik. A Balatoni Integrációs

és Fejlesztési Ügynökség – mint a Tanács munkaszervezete - a program 6. pilléréként tervezett regionális monitoring rendszer létrehozásával kapcsolatos feladatokba került bevonásra.

A feladatokat a Tanács és munkaszervezete, a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség folyamatosan végezte.

A 2022 évben elvégzett főbb tevékenységek részletes bemutatása:

2.1. A Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló területfejlesztési programjának végrehajtása

A Balaton Fejlesztési Tanács 2019- 2022 évek során elkészítette a térség 2021-2027 közötti uniós programozási időszak Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben releváns keretprogramjait a megyei tervezési dokumentumokkal megegyező szerkezeti struktúrában:

- Balaton Kiemelt Térség Hosszútávú Fejlesztési Koncepciója;
- Balaton Kiemelt Térség Stratégiai Programja;
- Balaton Kiemelt Térség Operatív Programja;
- Stratégiai környezeti vizsgálat (SKV) a tervdokumentumokhoz kapcsolódó tematikában.

Az elkészült területfejlesztési dokumentumrendszert (koncepció, stratégia, operatív program) a Tanács megküldte a Pénzügyminisztériumnak, annak érdekében, hogy a Minisztérium készítse elő azok előterjesztését a kormány részére.

A Kormány 1685/2022. (XII. 28.) számú, a Balaton Kiemelt Térség Hosszú Távú Fejlesztési Koncepciójának módosításáról, valamint Fejlesztési Programjáról szóló határozatában elfogadta a térségi fejlesztési dokumentumokat és az alábbi feladatokat határozta meg a Tanács részére:

- a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programjában rögzített fejlesztési célokhoz illeszkedő pályázati felhívások előkészítésébe véleményezőként vegyen részt.
- vegyen részt az érintett operatív programokhoz kapcsolódó monitoring bizottságokban.
- kísérelje figyelemmel a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programban meghatározott célok megvalósulását, és a területfejlesztési miniszter útján háromévente adjon tájékoztatást azok megvalósításáról, és szükség esetén kezdeményezze azok felülvizsgálatát.

A Balaton Kiemelt Térség Operatív Programja (műfaji kötöttségei miatt) nem ad elegendő muníciót egy fejlesztési program decentralizált elemeket tartalmazó végrehajtásához. Ezért, ahogy a vármegyék esetében is történt az Integrált Területi Programok vonatkozásában, a munkaszervezet elkészített az Operatív Programnál mélyebb, a programvégrehajtás konkrét elemeit rögzítő dokumentumot a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben is. Mivel a Balaton esetében - a vármegyékkel ellentétben - nincs tudomásunk dedikált forrásokról, így a kiemelt térségi terv nem az Integrált Területi Program elnevezést kapta, hanem Végrehajtási Tervként hivatkozunk rá. A Végrehajtási Terv a Kormány által elfogadásra kerülő kiemelt térségi tervek megvalósításának körülményeit, feladat- projektterveit illetve eszközrendszerének kereteit rögzíti. Tekintettel arra, hogy egy hétéves időtávú kiemelt térségi fejlesztési program végrehajtása a régióban sokszereplős feladat (pl. a nagyobb volumenű infrastruktúra-fejlesztési projektek megvalósítását egyeztetni kell az ágazatokkal és az érintett régiókkal, míg például a gazdaságfejlesztési és turisztikai projektek részletes kialakítását meg kell vitatni a helyi szereplőkkel), így a program tervezése és megvalósítása során a partnerség elvén túl a szubszidiaritásnak is érvényesülnie kell.

A Végrehajtási Terv egyeztetési változatát a Tanács 41/2022. (12.16.) számú határozatában fogadta el. Ezt követően a munkaszervezet elindította a szakmai, társadalmi egyeztetés folyamatát. A partnerségi egyeztetést követően a Tanács 2023. februári ülésén fogadja el a végleges Végrehajtási Tervet.

2.2. A Balaton Kiemelt Térség fejlődésének nyomon követése, folyamatos monitoring tevékenység

A Balaton Fejlesztési Tanács (BFT) 2009.-ben döntött arról, hogy a döntéshozói munka megalapozásaként az üdülőkörzetre vonatkozóan milyen gazdasági, társadalmi, környezeti és infrastruktúra indikátorok alapján készüljenek a rendszeres fejlesztési monitoring elemzések. A monitoring tevékenység keretében 91 db éves rendszerességgel, valamint további 45 háromévente mérendő és elemzendő mutató alapján vizsgálja a térséget az alábbi szakterületek, témakörök szerint:

- Demográfia, társadalmi jellemzők
- Fejlesztési források kihelyezése, pályázati eredményesség
- Turizmus, vendéglátás
- Foglalkoztatás, munkanélküliség
- Gazdaság, gazdaságfejlesztés
- Közlekedés
- Kommunális infrastruktúra
- Környezet, környezet- és természetvédelem

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet 2021. évre vonatkozó előzetes monitoring jelentést a Tanács februári ülésén elfogadta, majd a Kormányrendeletben előírt 2022. március 31-i határidőre megküldésre került a jogszabályban rögzített szervezeteknek. Mivel a legfrissebb – jellemzően 2021. évi – statisztikai adatok a 2022. februári Tanácsülés idején még nem, vagy csak korlátozottan voltak elérhetőek, ezért a végleges monitoring jelentést a Tanács 2022. májusi ülésén fogadta el.

Az elfogadott monitoring jelentés az alábbi témakörökre vonatkozik:

- Fejlesztési források kihelyezése, pályázati eredményesség (Széchenyi Terv, Széchenyi Terv Plusz, Vidékfejlesztési Program, Magyar Falu Program, BFT hatáskörébe rendelt források kihelyezése, a forráskihelyezés eredményességének együttes értékelése)
- A 1861/2016 sz. Kormányhatározatban foglalt fejlesztés stratégiai célok megvalósulási folyamata
- Demográfiai jellemzők, társadalom
- Turizmus, vendégforgalom
- Foglalkoztatás, munkanélküliség
- Közbiztonság, bűnügyi helyzet
- Lakásállomány, lakásépítés
- Civil aktivitás, intézményrendszer
- Közlekedés, közlekedési fejlesztések
- Környezet, környezet-, és természetvédelem

A térségi folyamatok nyomonkövetése érdekében – a 2022. évi térségfejlesztési forrás terhére – egyedi elemzéseket, kutatásokat is végrehajtott az Ügynökség. Ennek keretében 2022. év során

- elkészült a BKÜ település vezetői körében végzett, a népmozgalom, demográfia, üdülőtulajdonosok, Balaton térségi folyamatok, COVID-19 járvány, illetve az orosz-ukrán háború hatásai témakörökben minden településre kiterjedő, teljes körű felmérés,
- megvalósult az üdülőkörzetben élő lakosság vizsgálata a lakóhely, életmód, klímatudatosság, települési mobilitás, identitás, Balaton térségi folyamatok témakörökben 1000 fős, területi, települési jogállás és lakosságárányos reprezentatív mintavételű adatfelvétel, és
- elkészült a térség lakóingatlan állományának elemzése.

2.3. A Balaton fejlesztésére vonatkozó 1861/2016 (XII.27.) számú Kormányhatározat (továbbiakban: Kormányhatározat) végrehajtásában való közreműködés

A.) A kormányhatározat az alábbi feladatokat nevesítette a BFT számára:

- a) Balaton Területfejlesztési Konceptió és a Területfejlesztési Stratégia Program megvalósulásának nyomonkövetése, erről 3 évente tájékoztassa a Kormányt, és kezdeményezze felülvizsgálatát ha szükséges.
 - b) részvétel az operatív programok monitoring bizottságainak munkájában.
- a) A Konceptió és a Stratégia megvalósulásának nyomon követése céljából a munkaszervezet folyamatosan végzi a támogatásból megvalósult fejlesztések elemzését, nyomon követését a kormányzati szervek által biztosított adatok alapján. Az elkészült jelentést 2022. májusi ülésén tárgyalta a Tanács. A Balaton Területfejlesztési Konceptió és a Területfejlesztési Stratégia Program felülvizsgálatát a Pénzügyminisztérium szakmai iránymutatásával 2018-ban indította el a Tanács, melynek folyamatáról a 2.1. pontban adtunk részletes tájékoztatást.
- b) Monitoring Bizottsági részvétel
A BFT 7 monitoring bizottság munkájában vesz részt (GINOP, IKOP, KEHOP, TOP, EFOP, VPOP, MAHOP)
A Monitoring Bizottsági munka keretében nyomon követtük, véleményeztük, észrevételeztük az egyes monitoring bizottságok által tárgyalt előterjesztéseket, pályázati felhívás tervezeteket.
A Monitoring Bizottságok által tárgyalt főbb témakörök:
- OP módosítás
 - OP pénzügyi és szakmai előrehaladás
 - Éves végrehajtási jelentések
 - Éves Fejlesztési Keret módosítása
 - Ellenőrzések – projekt és OP szintű ellenőrzések
 - Értékelések előrehaladása
 - OP –k kommunikációs tevékenysége
 - Pályázati felhívások egyeztetése
 - Nagyprojektek, kiemelt projektek előrehaladása
 - 2021-27 időszakra szóló Operatív Programok véleményezése, tervezési folyamat nyomon követése
 - 2021-27 időszakra szóló OP-k Éves Fejlesztési Keret tárgyalása

A Monitoring Bizottsági tagságból fakadó lehetőségét kihasználásával a Munkaszervezet részt vesz a 2014-21 időszak intézkedéseinek megvalósulását értékelő

vizsgálatokban, a vizsgálatok szakmai tartalmának meghatározásában, az elkészült értékelések egyeztetésében. A Munkaszervezet 2022. évben 7 értékelésben vesz/vett részt:

- Kkv-mentorprogramok a GINOP és VEKOP programokban értékelés,
- Belső perifériák helyzetének és gazdaságfejlesztési teljesítményének értékelése,
- EFOP területi kohéziót elősegítő programok értékelése,
- Turisztikai támogatások értékelése,
- Fenntartható közlekedésfejlesztés értékelése,
- Helyi gazdaság fejlődésének területi szempontú értékelése,
- A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás támogatása érdekében megvalósult fejlesztések és központi intézkedések értékelése

B) A fenti feladatok mellett a Tanács végzi a kormányhatározatban megfogalmazott fejlesztési célok, projektek megvalósításának segítségét.

- Konzorciumvezetőként folyamatosan dolgozunk a Balaton-felvidéki Kultúrtáj világörökség várományosi helyszín turisztikai célú fejlesztésére vonatkozó pályázati projekt megvalósításán.
- A munkaszervezet részt vesz az MTÜ Zrt. által jegyzett, a Balaton turisztikai térség pozicionálására vonatkozó márka fejlesztési pályázat megvalósításában.
- Folyamatos pályázatfigyelés.
A munkaszervezet napi szintű pályázatfigyelést végez, pályázati összefoglalót készít. A balatoni fejlesztések szempontjából aktuális felhívások a BFT honlapján folyamatosan megjelenítésre kerülnek.
web: <http://www.balatonregion.hu/orszagos-palyazati-lehetosegek---balaton>
- A térség fejlesztése szempontjából kiemelt egy-egy témakör áttekintése, fejlesztési javaslat kidolgozása a térségi szereplők bevonásával.
Részletesen kifejtve a BFT célfeladatok/Balaton Partnerségi Program keretében.

2.4. A Balaton Kiemelt Térségi Klímastratégia megvalósítása

Az utóbbi időszakban egyre hangsúlyosabbá váló globális folyamatok új kihívások elé állítják a Balaton régiót. Súlyponti kérdéssé vált a klímaváltozáshoz való adaptációs feladatok megvalósítása, a munkaerőhiány és a térség elöregedésének kezelése, a népességmegtartóerő javítása, mindez egy gyorsan változó klimatikus, gazdasági és társadalmi környezetben.

A Klímaváltozáshoz kapcsolódó megelőzési, alkalmazkodási feladatokat a Balaton Kiemelt Térség Klímastratégiája határozza meg, melyet széleskörű társadalmi egyeztetést követően 2020. évben a Balaton Fejlesztési Tanács – és tagjaiként az egyes operatív programok végrehajtásáért, valamint a területi tervezésért felelős minisztériumok képviselői – elfogadott.

A Klímastratégiában megfogalmazott cél két fő beavatkozási területet igényel:

1. az emberek, település vezetők, tervezők, döntéshozók szemléletének átalakítása, tudásának kiszélesítése, bemutatva hogy mit tudunk tenni mi, a térségben élők, a térség fejlődéséért dolgozók a természeti környezet megóvása, a klímaváltozás mérséklése érdekében.
2. a fejlesztések során a klímaváltozás mérséklését és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást elősegítő beruházási elemek megvalósítása.

1. Szemléletformálás

A. A szemléletformálás terén a BFT munkaszervezete 2020. november elején elindította a „*Délután a Balatonról - ismeretterjesztő rendezvénysorozat*” projektjét, melynek keretében havonta feldolgozunk egy a klímaváltozáshoz kapcsolódó, a fenntartható életmódot elősegítő témakört (pl: vízmegtartás a kertekben, hulladékok, egészséges élelmiszerek, stb). A projektet – a témák kimeríthetetlen sokszínűsége miatt – több éves időszakokra tervezzük, melynek keretében előadások, rendezvények, ismeretterjesztő videók, iskolai és lakossági akciók keretében igyekszünk újfajta gondolkodásra sarkallni a térség lakosságát, döntéshozóit, tervezőit, stb.

B. „*ROL-ROL Balatonról, jövőről*” Klíma- és környezetvédelmi verseny a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet középiskolái számára

Az Ügynökség az Információs és Technológiai Minisztérium támogatásával a 2021/22 tanévre online klíma- és környezetvédelmi versenyt hirdetett a Balaton Régióban működő középiskolák 9-12. évfolyamos diákjai számára. A verseny célja volt, hogy

- elérje a társadalom felnövekvő nemzedékét, a következő generációnak legjobb tudásunk szerint minden segítséget, ismeretet megadjon ahhoz, hogy az egybolygós életmód koncepció váljék a hétköznapi lét témájává, a közösségek együtt keressék és műveljék a Föld védelmének, a klímaváltozás mérséklésének lehetséges megoldásait.
- felhívjuk a figyelmet a klímaváltozásra, a természeti erőforrások csökkenésére és Közép-Európa legnagyobb édesvízi tava, a Balaton sérülékenységre.

A verseny alapoz a diákok által végzett kutatómunkára, saját iskolai közösségeik nagy számban történő eléréseire.

A verseny 5 fordulóból állt, az ötödik fordulóban a csapatok „Diákkonferencia” keretében mutatták be az egyes fordulókban elvégzett és összesített munkájukat. Feladatuk elsősorban a korcsoport elérését biztosító eszköz, a közösségi média klímavédelmi célú használatára vonatkozik. Az egyes fordulók feladatai az alábbiak voltak:

- facebook profil létrehozása a választott témakörhöz. Az iskola többi tanulóit is el kellett érniük, az elért diákok száma az értékelésbe is beleszámított.
- instagram oldal létrehozása. Fényképek készítésével az adott téma bemutatása. kutatómunka, kapcsolódó információk gyűjtése.
- infografikák létrehozása, saját készítésű infografikák, plakátok létrehozása, amelyeket az iskolában kihelyeztek.
- iskolán belüli szemléletformáló kampány vagy nap szervezése és lebonyolítása.
- Diákkonferencia keretében a csapatok bemutatták a megelőző fordulókban végzett munkájukat. A feladat a választott téma tudományos részletességű feldolgozása egy ppt-ben. Ezek a ppt-k versenyeztek a diákkonferencián.

A felkészüléshez és a feladatok elkészítéséhez az Ügynökség létrehozott egy interaktív tudásbázis-platfómot, amely egyben a verseny lebonyolítási felülete is: <https://www.rolrol.hu/kezdooldal>.

A verseny során minden csapat részt vett egy a klíma-környezetvédelmi, a csapat által választott témakörhöz kapcsolódó rövid, térítésmentes kiránduláson, amely segítette a feladatok megoldását, ugyanakkor élményt adó és tapasztalatszerző jellegű volt.

A közösségi média színvonala használatának támogatására egy alkalommal online „véleményvezér és kommunikáció” oktatást szerveztünk a csapatoknak.

A verseny színvonalának emelése érdekében a versenyt külső, ún. szakmai-mentorok is támogatták, akik a témakörök szerint előadást tartottak és a feladatok megoldásának tudományos háttérét segítették.

A verseny keretében a csapatok az alábbi témákból választhattak:

- Felelős állattartás
- Ökoszisztémaszolgáltatások, biodiverzitás,
- Klímaváltozás
- Anyaghasználat, fenntarthatóság
- Invazív fajok
- Talaj, talajélet
- Tájak újragondolása

A 2022 őszén a helyezett csapatok részére társasjáték tervező pályázatot hirdettünk. A megálmodott játékokat a beérkezéseket követően, játéktervező szakemberrel véleményeztettük és tesztcsapatunk élesben is kipróbálta azokat. A szakember és a játékosok bírálatát összevetve, a játéktervező versenyünk győztes csapata: a Siófoki Perczel Mór Gimnázium és Kollégium, "Algoritmus" csapata lett. A projekt keretében az Ügynökség elvégeztette a társasjáték grafikai tervezését és 500 db legyártatását.

C. Balatonról, jövőről 2022/23

A 2021/22-es verseny tapasztalatait és visszajelzéseit átgondolva 2022 szeptemberében újra meghirdettük a „Balatonról, jövőről 2022/23” versenyt. 16 csapat jelentkezett és jelenleg a második forduló feladatain dolgoznak a diákok. Az idei verseny négy témát dolgoz fel, négy fordulóból áll és a végső megmérettetés a májusban megrendezendő Diákkonferencián lesz.

A verseny megtartotta azokat az elemeit, amelyek a klímaváltozás hatásaira való felkészülésben és a szemléletformálásban előremutatóak. Azonban a tavalyi versenyben szerzett tapasztalatok alapján azt láttuk, hogy a fiatalok az előző verseny "rendezvényszervezés a saját iskolában" feladatát rendkívül kreatívan oldották meg. Volt olyan csapat, akik az előadásukat a szomszédos általános iskolában adták elő, voltak akik az aulában kiállítást vagy valamilyen akciót szerveztek. Ezért idén ezt a feladatot két részre bontottuk. Az első maradt a rendezvény az iskolában, a másik a témájukból készült előadás továbbadása lesz (tanári karnak, szülőknek, általános iskolásoknak, helyi egyesületeknek). Ezen feladatok elvégzéséhez felkészítésként három alkalommal egy-egy online oktatóanyagot biztosítottunk a diákok számára civil aktivitás témában. Ezek tartalma segítséget nyújt számukra a rendezvények, kampányok felépítésében, a különböző célcsoportok megszólításában, abban, hogy a későbbiekben is ki tudjanak állni a számukra fontos dolgok mellett és legyenek hozzá megfelelő eszközeik és rutinjuk is.

A verseny jelenleg is zajlik, a Diákkonferenciát várhatóan 2023 áprilisában rendezzi meg az Ügynökség.

D. Balaton Klíma Akadémia

A Balaton Klíma Akadémia létrehozásával a térség klímastratégiájának „A1” intézkedése valósulhat meg.

A Balaton Fejlesztési Tanács munkaszervezete jelenleg a Siófok Város Önkormányzata tulajdonában álló Siófok, Batthyány u. 1. szám alatti irodaházban működik a tulajdonossal kötött használati megállapodás alapján.

A BFT és munkaszervezete az irodaház együttes régi szárnyában egy fenntarthatósággal kapcsolatos „oktató és tudás központ”-ot, a Balaton Klíma Akadémiát tervezi kialakítani (a tulajdonos önkormányzattal való egyeztetés, a tulajdonosi hozzájárulás megszerzése folyamatban van).

Az oktatási és tudásközpont funkcióhoz kapcsolódóan az épületben bemutató és oktatótermek, kiszolgáló egységek kerülnek kialakításra.

2. A klímaváltozás mérséklését és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást elősegítő beruházási elemek megvalósítása

A Tanács pályázatot írt ki olyan zöldterületi fejlesztések támogatására, ahol a terület használati funkciójától (közösségi terület, park, partvédmű, stb) függetlenül a vízmegtartás, a klímatisztos változásokhoz történő alkalmazkodás a fő szempont. Cél, hogy a kialakításukban a természetességre törekvő, egyszerű megoldások szolgálják a terület vízgazdálkodását, vízmegtartó képességének növelését.

Mivel a vízmegtartás szemlélete, a fenntarthatóságot szolgáló beruházási elemek jelenlegi tervezési gyakorlatban még csak kismértékben jelennek meg, ezért fontosnak tartottuk a tervek ilyen szempontú szakmai támogatását, fenntarthatósági szakértő bevonásával a pályázóval folytatott közös projektfejlesztési munka keretében.

A pályázat forrását az ITM által biztosított fejlesztési forrás finanszírozta, melyről további információ a 2.9. pontban szerepel.

3. Fenntarthatósági útmutató éves frissítése

Az Ügynökség 2018. évben dolgozta ki a Tanács által meghirdetett településfejlesztési pályázatokhoz a Fenntarthatósági Útmutatót.

Az útmutató a települési zöldinfrastruktúra elemei (a növényzettel és vízzel borított felületek), mint fásított közterek, közkertek, közparkok, játszóterek, fasorok és zöldsávok, vízparti zöldsávok, intézménykertek, zöldtetők, zöldfalak kialakításához nyújt segítséget, folyamatosan frissülő tartalommal.

4. Hulladékcsökkentési Hét 2022

A Balaton Fejlesztési Tanács munkaszervezete a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség munkájában a régiófejlesztés során kiemelt szerepet kap a környezetvédelem, ezért kötelességünknek tartjuk, hogy nemcsak munkánk során, hanem minden szinten kiálljunk a számunkra fontos értékek mellett. Célunk, hogy minden munkatársunk megismerje és alkalmazza azokat az eszközöket, amelyekkel hozzájárulhat a környezet védelméhez. A tudatosság növelése nem áll meg a munkahelyi kereteken belül, a munkatársak személyes példájukkal családjukban és szűkebb-tágabb lakókörnyezetükön belül is közvetítik azokat az értékeket, amelyek hozzájárulnak a környezettudatos, felelősségteljes és összetartó közösségek kialakulásához.

A fenti célok érdekében 2022. évbe is csatlakozunk az országos Hulladékcsökkentési Hét kampányhoz. Akciónk a REgönc nevet kapta, igazodva a Hulladékcsökkentési Hét fő témájához a textilekhez.

2.5. A Balaton régiót érintő jogszabályok, stratégiák kialakításában, felülvizsgálatában, végrehajtásában való közreműködés, valamint e tárgyban a települési önkormányzatok koordinációja

A témakör keretében elvégzett feladatok:

- A Nemzeti Turizmus Stratégia felülvizsgálata keretében elkészült NTS2030 - Turizmus 2.0 stratégia véleményezése.
- Községi Településrendezési tervek, a tervek felülvizsgálatának véleményezése (Alsópáhok, Lesencetomaj, Balatonakarattya).

2.6. A Balaton Kiemelt Térség önkormányzatai közötti együttműködés erősítése, a térségi szintű problémák megoldására közös javaslatok, megoldások előkészítése.

2022. évben az alábbi problémák, feladatok igényelték a Tanács közreműködését:

1. Fejlesztési forrás igény bővítése

A BFT elnöke egyeztetést folytatott az ITM energiaügyekért és klímapolitikáért felelős államtitkárával fejlesztési forrás biztosítása érdekében a térségi klímaadaptációs fejlesztések támogatása céljából. Az egyeztetés eredményeként 500 millió Ft klímaadaptációs forrással rendelkezett 2022-ben a BFT.

A BFT elnökei kormányzati egyeztetéseket folytattak arra vonatkozóan, hogy lehetne a Balaton Kiemelt Térségének fejlesztését integrált alapon, összehangoltan, előre tervezhetően megvalósítani. Kezdeményeztünk – az előző tervezési ciklushoz hasonlóan – egy kormányzattal kötendő megállapodást az elkövetkezendő 7 éves támogatási időszakra vonatkozóan arról, hogy mely fejlesztési célokat, legalább indikatívan milyen mértékben, összegben támogat a kormány, akár EU-s, vagy hazai fejlesztési forrásból. A kormányzat a Balaton Kiemelt Térségi koncepció és területi tervek elfogadásával egyidejűleg nem határozott dedikált forráskeret biztosításáról, a program megvalósítása ezáltal ágazati egyeztetések keretében, projekt alapon tud megvalósulni.

2. Térségi fejlesztési programok támogatása

A Kis-Balaton-Nagyberek térségfejlesztési együttműködés gesztorálása

A 2020-ban – a munkaszervezet közreműködésével létrejött Kis-Balaton Nagyberek Térségfejlesztési Együttműködés. Az együttműködés keretében 2022-es évben a térség önkormányzati vezetőivel általuk és általunk kezdeményezett eseti konzultációk történtek. A Balatoni Partnerségi Program részét képező együttműködés eddigi tapasztalatairól 2022.09.30-án Sümegen tartott előadást Oláh Miklós, az ügynökség kutatásvezetője egy, a TFM Területfejlesztési szakállamtitkársága által a hazai belső perifériák témakörben szervezett rendezvényen "Belső periféria a BKÜ-ben:a Kis-Balaton-Nagyberek térség" címmel.

Sió-völgye térségi együttműködés témakörében elvégeztük a komplex fejlesztési projekt kezdeményezéseinek számbavételét, mely alapján 2023. évben folytatjuk a térségi együttműködés lehetőségeinek kialakítását.

2.7. A régió fejlesztéséhez kapcsolódó tájékoztatási feladatok elvégzése

A témakör keretében ellátott feladatok:

- Folyamatos információ biztosítás a Tanács és a régió fejlesztésével kapcsolatban a Balaton fejlesztésében érdekelt szervezetek, sajtó részére – a honlap, a hiralaton.hu térségi hírportál és egyéb sajtóközlemények, rendezvény meghívások keretében.
- Sajtófigyelés – a térség számára meghatározó sajtóorgánumok figyelése – részletesen kifejtve lejjebb.
- Térségi szervezetek közötti szakirányú együttműködések fejlesztése – részletesen kifejtve a Balatoni Partnerségi Program keretében.
- **Részvétel és a térség képviselője (előadás tartása) szakmai programokon, konferenciákon:**

- Kiké a Balaton - egy rendhagyó régió társadalmi működéséről" - címmel a 444.hu Qubit nevű tudományos ismeretterjesztő rendezvénysorozatában 2022. 09.05.
- "Belső periféria a BKÜ-ben: a Kis-Balaton-Nagyberek térség" konferencia előadás 2022.09.30-án Sümeg, a TFM Területfejlesztési szakállamtitkársága által a hazai belső perifériák témakörben szervezett rendezvény.
- Searching for new ways of place sensitive approaches – Stakeholder experiences of ESPON LAKES. Online konferencia előadás, ESPON konferencia, 2022. február 16.
- Területfejlesztési dilemmák és specifikumok a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben – előadás, Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar, 2022. április 8. Budapest.
- A társadalom és a gazdaság a Balaton-monitoringban – Lóczy Lajos Program workshop előadás. 2022. május 12. Veszprém.
- Eredmények és kihívások a balatoni területfejlesztésben – konferencia szekció-előadás, Magyar Regionális Tudományi Társaság Vándorgyűlése, 2022. október 6. Budapest.
- A balatoni területfejlesztés új kihívásai – konferencia-előadás, 2022. november 25. Veszprém, „Helyiek és turisták a Balatonnál” a Pannon Egyetem BATUKI konferenciája.
- Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Kongresszuson (Tokaj Wine Congress) - a 2022 november 13-16 Sárospatak. Az előadás címe: Borászatok a Balaton régióban: borászatok támogatása, területhasználati változások és a megőrzés nehézségei - regeneratív megközelítés (Wineries in the Balaton Region: support to wineries, change of land use and problems of conservation – a regenerative approach).
- **A térség fejlesztéséhez kapcsolódó publikációk**
 - Fekete Károly: Kiemelt térségek a magyarországi területfejlesztésben – különös tekintettel a Balatonra. Comitatus Önkormányzati Szemle 2022. évi különszám, pp. 58-68.
- 2018. évben elindítottunk egy **havi magazint a Balatoni Futár térségi havilapban**. Ennek keretében minden hónapban a témához köthető témakörben készítünk egy, a lakosság számára is közérthető anyagot. A beszámoló időszakában tárgyalt témakörök:
 - Január: Újévi hagyományaink – Ha pénzben talán nem, egészségben biztosan mérhető a bab, borsó, lencse fogyasztása
 - Február: Veszélyben a világ gabonaellátása – Régi menü újragondolva: árpa, köles, zab, hajdina
 - Március: Klímaváltozás: tavaszi fagyok, rügyező gyümölcsfák
 - Április: Otthoni kertészkedés – Alkotó, pihentető, pénztárca kímélő serénykedés
 - Május: Bizonytalanság az építkezési lázban
 - Június: Génmódosítások – veszélyes jövő
 - Július: Hosszú, forró, száraz nyár vár ránk – Óceánt mozgató passzátészél
 - Augusztus: Közösen a tudományért, bolygónkért – Legyünk amatőr tudósok
 - Szeptember: A változtatás kényszerűsége – Energiatakarékosság: körültekintő tervezés, megfontolt beruházás
 - Október: Őszi bakancslista a jóllét jegyében
 - November: Hulladékcsökkentési hét: középpontban a textíliák

- December: Klímaváltozás - kötelezettségeink környezetünkben – Az enyhe telek ártalmai

Sajtófigyelés, sajtó megjelenések elemzése

A Balaton Fejlesztési Tanács munkaszervezete sajtófigyelést végez a Balaton térségét érintő témákban a helyi és országos médiumok által megjelentetett hírek legyűjtésével.

A naponta elkészülő sajtószemle tartalma különböző hírportálokon, internetes felületeken online elérhető hírek gyűjteményét jelenti.

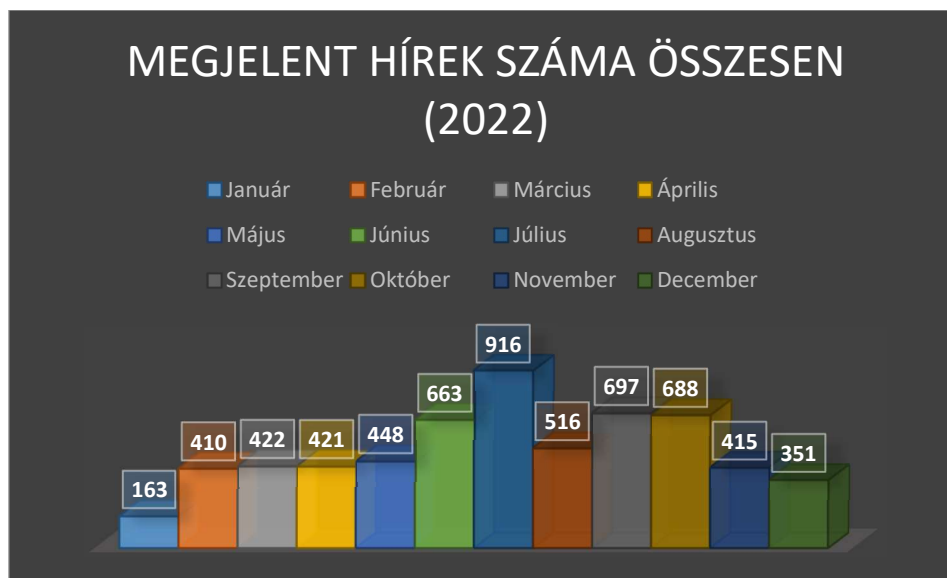
A Balaton Fejlesztési Tanács és munkaszervezete, a Balatoni Szövetség, a Balatoni Regionális TDM Szövetség és a Magyar Turisztikai Ügynökség Balatoni Marketing Igazgatósága együttműködés keretében létrehozta 2016-ban a Hírbalatont, mint Térségi Közhasznú Nonprofit Hírportált. Az oldal elsődleges célja, hogy pontos és megbízható adatokat, híreket, és háttér-információkat nyújtson elsősorban újságíróknak és szerkesztőknek ahhoz, hogy hiteles, naprakész és pontos információk jelenhessenek meg a Balatonról és a Balaton Régióról. (<http://hirbalaton.hu>) Az itt megjelenő híreket ezért különös figyelemmel kísérjük. A hirbalaton.hu hírfelület pontos, friss, naprakész információkat, híreket találhatnak az idelátogató olvasók. Ezen a felületen saját hírek, interjú anyagok jelennek meg, melyek kiegészülnek más médiumok online felületein megjelenő fontosabb hírekkel, melyek hivatkozással olvashatók e hírfelületen.

Az összegyűjtött híryanagok a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség belső felhasználására készülnek naponta.

2022. január 1-től 2022. december 31-ig a Balaton térség tekintetében megjelenő hírek következőképpen alakultak:

2022. év során 6110 hírt regisztráltunk a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetre vonatkozóan. A megjelent hírek gyakorisága a téli hónapokban kevesebb, míg a nyári turisztikai főszezon időszakában (június-július-augusztus) jelentős mértékű növekedés tapasztalható, amelyet az őszi hónapokban csekély csökkenés követ.

Megállapítható, hogy a legtöbb hír, mely e térséget érinti a turisztikailag kiemelt hónapokban olvasható a különböző médiumok hasábjain. Azonban az is megállapítható, hogy lényeges eltérés a hónapok során alig tapasztalható, tehát kiegyenlített a havonta megjelenő hírek számát tekintve.

Forrás: Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Kft. saját adatai alapján

A turisztikailag is kiemelkedő nyári hónapokban, de különösen július hónapban regisztráltuk a legtöbb hírt, amely a Balaton Kiemelt Térségre vonatkozik, amely 916 hírt jelent.

2.8. A Balaton nemzetközi ismertségének fejlesztése, a tavak érdekeinek védelmében nemzetközi kapcsolatok erősítése, együttműködések támogatása, konferenciák szervezése, szakmai programokon részt vétel

A Balaton és térsége sajátos fejlesztési igényei miatt kedvelt mintaterülete és partnere nemzetközi együttműködéseknek, projektkezdemenyezéseknek. A nemzetközi együttműködések jellemzően a munkaszervezet nemzetközi projektjei keretében valósultak meg.

A Balatoni Integrációs Kft. 2022. évi nemzetközi projektjei

A Balatoni Integrációs Kft. 2022. évben 5 különböző nemzetközi projektben vett részt:

1. STRENCH - A változó környezetben veszélyeztetett kulturális örökség ellenálló képességének erősítése transznacionális együttműködés révén (Interreg Central Europe Program)
2. Inspiring for Biodiversity - Biológiai sokféleség ösztönzése (Erasmus+ Program)
3. DESTI-SMART - Fenntartható, hatékony turizmus megvalósítása - alacsony széndioxid kibocsátású innovatív közlekedési módok figyelembe vételével a fenntartható mobilitás és felelősségteljes utazás érdekében (Interreg Europe Program)
4. Living Gardens: Élőhelyek kialakítása a kertekben a veszélyeztetett fajok védelmére Ausztriában és Magyarországon (Interreg V-A Ausztria-Magyarország Együttműködési Program)
5. Sport határok nélkül – Akadálymentes sportrendezvények a fogyatékkal élő személyek számára (Erasmus+ Sport Program)

1. STRENCH - A változó környezetben veszélyeztetett kulturális örökség ellenálló képességének erősítése transznacionális együttműködés révén (Interreg Central Europe Program)

A STRENCH megnevezésű projekt célja: a kulturális örökség és erőforrások fenntartható használatának javítása volt. Az éghajlatváltozással összefüggő szélsőséges/rendkívüli

események hatása miatt veszélyeztetett természeti és kulturális örökség megőrzése és kezelése a politikai döntéshozók, a közigazgatási szervek, a magánszektor és társadalmi szereplők együttműködése és koordinációs fellépés révén, amelynek célja kifejezetten a célzott európai projektek eredményeinek kiaknázása. Részcélok:

- Integrált döntés-támogatási rendszer megvalósítása a veszélyeztetett kulturális örökség kezelésben;
- A politikai, kormányzati és társadalmi szervezetek közötti együttműködések maximalizálása a kulturális örökség védelme érdekében az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenállása elősegítésében;
- A katasztrófakockázat csökkentésére és kezelésére vonatkozó tervek végrehajtása helyi / regionális szinten

A projekt 2020. tavasszal indult el. A projekt megvalósításában 7 ország (Szlovénia, Magyarország, Németország, Csehország, Horvátország, Ausztria és Olaszország) 9 szervezete vesz részt. A projekt vezetője az olaszországi Institute of Atmospheric Sciences and Climate – National Research Council of Italy.

A 2022. évben a projekt szakmai feladatainak megvalósítására került sor:

- Integrált WebGIS eszköz kifejlesztése a veszélyeztetett örökség kezelésének döntéshozatalához.
- A kulturális örökség védelmére szolgáló stratégiák testreszabása/alkalmazása és végrehajtása a katasztrófák kockázatának kezelésére és csökkentésére vonatkozó transznacionális tervekben.

Ezek keretében egy széleskörű adat és szakirodalom gyűjtésre került sor a Balaton régióban korábban bekövetkezett káreseményekkel kapcsolatban, és elkészült egy sérülékenységi vizsgálat a kulturális örökség és tájképvédelem érdekében a zalai Zichy –kúriára és a körülötte levő tájvédelmi területre, véglegesítésre kerül a Balatoni esettanulmány - a kulturális és örökségvédelmi elemzés a WeGIS térinformatikai eszköz segítségével.

- A projekt kommunikációs tevékenységei keretében egy személyes részvételű szemléletformáló rendezvényre került sor *„Természeti, épített és kulturális örökségünk kitettsége a klímaváltozás hatásainak, és felkészülés azok megóvására”* címmel, és 2022. februárjában nemzetközi konferencia keretében a projekt lezárásra került.

2. INSPIRING FOR BIODIVERSITY - Biológiai sokféleség ösztönzése (Erasmus+ Program)

Az emberi élet minden mozzanatát a Föld élővilágának sokszínűsége táplálja, a biológiai sokféleség a legértékesebb természeti kincs. Minden emberi tevékenység, amely a biológiai sokféleség csökkenését okozza egyben az élet alapjait meríti ki, csökkenti a rendelkezésre álló erőforrásokat. A minket körülvevő természeti értékek és a hozzájuk kapcsolódó tudás, helyi ismeret gazdasági és szellemi erőforrás is. Ezen erőforrások és az általuk biztosított életminőség megőrzése, védelme tekintetében döntő szerepük van az önkormányzatoknak és a helyi együttműködéseknek. A projekt célja a szemléletformálás a biológiai sokféleséggel kapcsolatban Európa országában.

A projekt megvalósításában 6 ország (Ausztria, Észtország, Magyarország, Lengyelország, Németország, Szlovákia) 6 szervezete vesz részt. A projekt vezetője a németországi Global Nature Fund (Globális Természetvédelmi Alapítvány).

A projekt megvalósítása 2019 szeptemberében indult. A biodiverzitással kapcsolatos online térségi felmérést és a lakosság szemléletformálását segítő oktatási program összeállítását követően, 2022-ben a kidolgozásra került oktatási / szemléletformálási eszközök (online előadások és egyéb online tartalmak, virtuális közösségi tér, környezetnevelési applikáció,

roll-up installáció) tesztelésével folytatódott a projekt szakmai feladatainak a megvalósítása.

A tesztelés célja az volt, hogy megvizsgáljuk, a kidolgozott oktatási anyagok milyen mértékben járulnak hozzá a projekt keretében kitűzött pedagógiai célok megvalósításához, és az egyes eszközöket esetleg milyen más célcsoportok esetén lehetne még alkalmazni. Az eszközök tesztelésére személyes találkozók keretében 2022. június 10-én a Kis-Balatonnál és 2022. június 21-én, Siófokon került sor, a korábban kidolgozásra került tesztelési módszertan alapján. A tesztelés eredményeinek kiértékelésére 2022 nyarán került sor. A projekt megvalósítása 2022. augusztus 31-én zárult.

3. *DESTI-SMART - Fenntartható, hatékony turizmus megvalósítása - alacsony szén-dioxid kibocsátású innovatív közlekedési módok figyelembe vételével a fenntartható mobilitás és felelősségteljes utazás érdekében (Interreg Europe Program)*

Az Interreg Europe Program keretében megvalósuló úgynevezett DESTI-SMART projekt turisztikai és közlekedési ágazatok fokozott együttműködését, innovációját és integrációját célozta meg, olyan kiemelt fontosságú kulcsfontosságú témakörökön belül, amelyek várhatóan hozzájárulnak az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttéréshez a fenntartható mobilitás és a hozzáférhetőség révén.

A DESTI-SMART projekt 2018. júniusában indult el, görög, angol, olasz, német, portugál, spanyol, lett és ciprusi partnerekkel.

A projekt első üteme (30 hónap) 2020. novemberben zárult le. Ennek keretében – egy térségi felmérésre alapozva - elkészült egy Cselekvési terv a Balaton Régió környezetbarát közlekedésének fejlesztésére. A projekt második ütemének (24 hónap) így a 2022. évnek is legfőbb tevékenysége a Cselekvési terv megvalósításának nyomán követése volt.

A Cselekvési terv az alábbi projekteket tartalmazza:

- AKCIÓ 1: Vasútállomásra települő mobilitási pontok - Intermodalitás fejlesztése
- AKCIÓ 2: Forgalomcsillapítás a Balaton partmenti övezetében - Alacsony szén-dioxid kibocsátású közlekedési rendszer és a látogatók utazási szokásainak megváltoztatása – Elérhetőség javítása
- AKCIÓ 3.1: Kerékpáros közlekedés fejlesztése, kerékpáros pihenőhelyek kialakítása – kerékpározás és gyalogos közlekedés fejlesztése
- AKCIÓ 3.2: Kerékpárút építése Alsóörs és Felsőörs területén. A Balatoni Bringakör összekötése Veszprém térségével.

A projekt Záró-konferenciára Cipruson került sor 2022. április 28-29-én személyes és/vagy online formában.

Továbbá az utolsó, 7. partneri találkozó a Balaton térségében valósult meg 2022. szeptember 7-8-án. A Balaton Régióban töltött napok alatt a projekt partnerek képviselői megismerkedhettek a térség közlekedésfejlesztési politikájával, részt vettek több szakmai programon, helyszíni bejáráson. A projekt megvalósítása 2022. november 30-án zárult.

4. *Living Gardens: Élőhelyek kialakítása a kertekben a veszélyeztetett fajok védelmére Ausztriában és Magyarországon (Interreg V-A Ausztria-Magyarország Együttműködési Program)*

A Living Gardens projekt célja élőhelyek kialakítása a veszélyeztetett növény- és állatfajok megóvása érdekében az osztrák-magyar határmenti térségben. A projekt példaként szolgál, hogy a magánkertekben és közösségi parkokban megvalósítandó egyszerű intézkedésekkel miként lehet a térség biológiai sokféleségét növelni.

A projekt keretében bemutató élőhelyek kerültek kialakításra öt településen a Bécstől délre és a Balatontól nyugatra fekvő határon átnyúló térségben: osztrák részről Pfaffstätten, Tattendorf és Trumau, valamint magyar részről Gyenesdiás és Zalakaros településeken. A

bemutató élőhelyeket az érdeklődő látogatók szabadon felkereshetik és azok mintájára hasonló élőhelyeket alakíthatnak ki a saját kertjükben, ezáltal segítve a védett fajok megóvását. A projekt felhívja a lakosság figyelmét a biodiverzitás fontosságára, és lehetőséget biztosít a számukra, hogy ismereteiket és tapasztalataikat megosszák egymással és a határ másik oldalán élő kerttulajdonosokkal.

A projekt megvalósítása 2021 áprilisában kezdődött. 2022-ben a projekt fő feladata a bemutató kertek („Élő kertek”) megtervezése és kialakítása volt a projektben résztvevő településeken. Gyenesdiáson a Diási Vízialom és Pékmúzeum melletti helyszínen, míg Zalakaroson a Termáltó környékén kerültek kialakításra az élőhelyek, új funkciót biztosítva ezáltal az érintett területeknek. A projekt keretében vadvirágok ültetésére, őshonos növények telepítésére, valamint a védett és veszélyeztetett állatfajok számára menedékkül szolgáló objektumok (madárodú, denevérodú, békavár, süntanya, rovarhotel, vízi pihenő az átvonuló madarak számára, stb.) kihelyezésére került sor.

A bemutató kerteket az érdeklődő látogatók szabadon felkereshetik, és azok mintájára ők is hasonló élőhelyeket alakíthatnak ki a saját kertjükben, otthonukban. A projekt keretében különböző tájékoztató anyagok kerültek kidolgozásra, többek között információs táblák kerültek kihelyezésre a bemutató élőhelyeken, tájékoztató poszter készült bemutatva a térség védett és veszélyeztetett növény- és állatfajait, valamint gyakorlati útmutató készül (HU/DE/ENG nyelven) segítséget nyújtva a lakosságnak az élőhelyek kialakításához.

A projekt partnerei szakmai tanulmányutakon vettek részt, hogy jobban megismerjék a partnertelepüléseket, különösen egymás környezetvédelmi céljait és a kapcsolódó intézkedéseiket, valamint megtekintsék a projektben kialakításra kerülő élő kerteket.

A környezettudatosabb gondolkodás ösztönzése érdekében helyi tájékoztató rendezvények kerültek megszervezésre: Gyenesdiáson 2022 november 28-án, míg Zalakaroson november 30-án.

A projekt megvalósítása 2022. december 31-én zárult. A projekt ünnepélyes zárórendezvényére 2022. november 22-én Gyenesdiáson került sor, melyen mind a hazai, mind az osztrák partnertelepülések képviselői részt vettek.

5. *SPORT HATÁROK NÉLKÜL - Akadálymentes sportrendezvények a fogyatékossgal élő személyek számára (Erasmus+ Sport Program)*

A projekt célja a fogyatékossgal élő személyek bevonása a sportolásba és a testmozgásba az egészséges életmód ösztönzése érdekében, megelőzve ezáltal az elhízást, és sok más egészségügyi problémát. A projekt hozzájárul a társadalmi befogadás elősegítéséhez, a generációk közti kapcsolatok erősítéséhez, valamint a kreativitás és az innováció előmozdításához a sport terén.

A projekt keretében felmérésre kerül, hogy a partnerországok területén milyen sportolási lehetőségek állnak rendelkezésre a fogyatékossgal élő emberek számára. A vizsgálat eredményeit figyelembe véve, a partnerek akadálymentes sportprogramot dolgoznak a saját térségükre vonatkozóan, melynek keretében sportrendezvényeket szerveznek a fogyatékossgal élő gyermekek és felnőttek számára. A sportprogramok szervezői képzéseken bővítik ismereteiket az esélyegyenlőség és az akadálymentes sportolás vonatkozásában.

A projekt megvalósításában 3 ország területéről 3 szervezet vesz részt: horvát részről Muraköz Megye Önkormányzata (mint vezető partner), szlovén részről Lendva Község Önkormányzata és magyar részről a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.

A projekt intézkedéseinek tényleges megvalósítása 2023-ban kezdődik. 2022-ben a projekt elindításával kapcsolatos adminisztratív feladatok megvalósítása (támogatási szerződés előkészítése, aláírása) van folyamatban.

Egyéb nemzetközi együttműködések

- **19. Tavak Világkonferenciája – „A tavakon túl: A tudomány, a kultúra és a kormányzás összekapcsolása a tavak fenntartható használata érdekében” (WLC19)**

A Tavak Világkonferenciája (World Lake Conference - WLC) története az 1984-es évre nyúlik vissza, amikor a Japán Biwa tavat is magába foglaló Shiga tartományban szervezték meg az első ilyen rendezvényt. A konferencia célja, hogy hozzájáruljon a tudományos megközelítések népszerűsítéséhez a világ különböző részein található tavak esetében, többek között az Egyesült Államokban, Magyarországon, Kínában, Olaszországban, Argentínában, Dániában, Kenyában, Indiában, Indonéziában és Japánban.

Napjainkban a konferencia globálisan elismert világszínvonalú rendezvényt jelent a multidiszciplináris, több tudomány területet magába foglaló szereplőknek, hogy megosszák véleményüket és tapasztalatokat cseréljenek a tavak fenntartható kezeléséről. A konferencia 2 évente kerül megrendezésre az alapító Nemzetközi Tókönyezet Bizottsággal (International Lake Environment Committee –ILEC) közösen, a Bizottság szakmai gesztorságával.

A 19. Tavak Világkonferenciája 2023. október 16-20-a között, Balatonfüreden kerül megrendezésre. A Balaton már másodjára ad majd otthont a rendezvénynek. A 3. Tavak Világkonferenciája 1988-ban Keszthelyen került megrendezésre, amely a tavak pusztulásával kapcsolatos kérdésekkel és problémákkal foglalkozott, mint például az eutrofizáció, savasodás, mérgező anyagok, modellezés, rehabilitációs lehetőségek, valamint az érintettek szerepe a tavak megóvása és védelme során. A jövőre megrendezésre kerülő konferencián ezeket a témákat szeretnénk majd tovább vinni és kiegészíteni olyan megfelelő és hatékony eszközök bemutatásával, amelyek a tavak ökoszisztéma-szolgáltatásainak fenntartásához szükségesek.

2022-ben elkezdődtek a konferencia szervezésének előkészületei, melyhez kapcsolódóan az alábbi feladatok valósultak meg:

- Nemzetközi szervezőbizottság létrehozása az ILEC szakértőivel együttműködve. Folyamatos kapcsolattartás, egyeztetés az előkészületek előre haladásáról.
 - Szervezőbizottság (munkacsoport) felállítása az Ügynökségen belül a szervezési feladatok koordinálása és a pénzügyi terv nyomon követése érdekében.
 - Promóciós és kommunikációs tevékenység kapcsán elkészült a konferencia logója (mint arculati elem), valamint a konferencia honlapja (programozás és webdizájn): www.worldlakeconference-balaton.hu
 - Szervezőbizottsági egyeztetés a Balatonnál 2022. november 8-10-e között, az ILEC szakértőinek részvételével: a lehetséges konferencia helyszínek megtekintése, kihelyezett ülések / workshopok helyszíneinek felmérése, szálláslehetőségek megismerése, adminisztratív és technikai feladatok átbeszélése, térségi szakmai szervezetek felkeresése.
- **Funkcionális térségek az Európai Unióban (Világbank és az Európai Bizottság programja)**
- A Balaton Fejlesztési Tanács és munkaszervezete hosszú évek óta dolgozik azon, hogy felhívja a döntéshozók figyelmét a tavak szerepére és a tavas térségek integrált kezelésének a fontosságára mind hazai, mind nemzetközi szinten. Ennek is köszönhetően 2022 tavaszán felkérés érkezett a Világbank részéről, hogy a Balaton régió jelentkezzen az Európai Unió funkcionális térségeivel foglalkozó programjába. A

kiválasztási eljárást követően a Balaton mellett további 11, főleg városias térség került be a programba, főleg Közép-Kelet Európából.

A program célkitűzése, hogy segítséget nyújtson a részt vevő funkcionális térségeknek a fejlesztési terveik kidolgozásában és azok megvalósításában. A balatoni projekt megvalósításával célunk, hogy elősegítsük a Balaton Kiemelt Térség fejlesztési stratégiájában meghatározott kihívásokra adandó válaszok részletes kidolgozását (kiemelt tekintettel az éghajlatváltozás hatásaira, a demográfiai változások okozta nehézségekre és a térségi kohézió erősítésére), valamint segítsük a fejlesztési programban javasolt intézkedések megvalósítását.

A projekt hazai nyitórendezvényére 2022. június 15-én, online formában került sor, ahol az érdeklődők megismerhették a projekt célját és a tervezett intézkedéseket. A feladatok részletes átbeszélése érdekében a Világbank munkatársai 2022. augusztus 4-5-e között a Balatonhoz jöttek. A látogatás során lehetőségük nyílt az érintett térségi szervezetek képviselőivel is találkozniuk.

A személyes és online egyeztetések eredményeképpen, a Világbankkal és az Európai Bizottsággal együttműködve intézkedési terv került kidolgozásra. Az intézkedések eredményes megvalósítása érdekében munkacsoport került felállításra, melyben a Balaton Fejlesztési Tanács tagjainak képviselői (a megyei önkormányzatok és az érintett szakterületek képviselői, valamint az érintett térségi szereplők) működnek közre. Az intézkedési tervben foglalt feladatok megvalósítására 2023-ban kerül sor.

2.9. A 2022. évi BFT fejlesztési forrás felhasználásával a térség fejlesztését szolgáló beruházások, fejlesztések, programok támogatása

A Balaton Fejlesztési Tanács 2022. évben 719,2 millió Ft fejlesztési forrással rendelkezett. A forrást az Innovációs és Technológiai Minisztérium biztosította

- 219,2 millió Ft erejéig a Gazdaságfejlesztési programok jogcím „Balaton fejlesztési feladatok támogatása” feladat terhére,
- 500 millió Ft az Energia- és klímapolitikai, valamint a kapcsolódó innovációs fejlesztési célok megvalósítása feladat terhére.

A 2022. évben megvalósult tevékenységek:

Témakör / forrás	Támogatott projektek száma	Megjegyzés
Településfejlesztési beruházások támogatása pályázat útján 480.900.000,-Ft	pályázatok bírálata folyamatban	A településfejlesztési beruházások támogatására a Tanács 2022. november 14-én meghirdette felhívását, két értékelési határnappal/benyújtási határidővel (2023. január 15., 2023. május 15.). Az I. értékelési hatánapig összesen 52 db érvényes pályázat érkezett be, 1.010.959.422,-Ft támogatási igénnyel. A jelentős többletigény miatt a pályázatbenyújtási lehetőség 2023.01.17-én lezárásra került. A beérkezett pályázatok vizsgálatát követően, a Szakértői Bizottság javaslata alapján a Tanács várhatóan 2023. áprilisában tud dönteni.

Témakör / forrás	Támogatott projektek száma	Megjegyzés
Közbiztonság-vízbiztonság fejlesztése 30.000.000,-Ft	9 db	A közbiztonság fejlesztési keret felosztására a BFT Közbiztonsági Testülete javaslata alapján került sor. Valamennyi projekt esetén a támogatási szerződés 2022-ben megkötésre került, 1 db projekt esetén a projekt lezárásra is került. 2022. év végén 1 projekt elszámolása érkezett be, ezen projektek esetében a hiánypótlási eljárás folyamatban van.
Balatoni rendezvények támogatása 18.000.000,-Ft	16 db	A rendezvények támogatása keretében 16 rendezvény került támogatásra a megyei elnökök és a BFT elnöke javaslata alapján. Valamennyi projekt esetén a támogatási szerződés megkötésre került. 2022. évben 14 rendezvény elszámolás érkezett be, melyből 5 rendezvény kifizetésre került, 9 rendezvény elszámolása 2023. évben valósult meg.
Balaton régiós szakmai együttműködési rendezvénysorozat – Balatoni Partnerségi Program. 5.000.000,-Ft	1 db	A támogatási szerződés 2022. évben megkötésre került. A projekt 2023.12.31-ig valósul meg.
Mozdulj Balaton sport-program sorozat 5.000.000,-	1 db	A program 2022. évben terv szerint megvalósult. Az EMMI 2022. évi kiegészítő forráshoz kapcsolódóan elvégeztük az eszközbeszerzési feladatokat. A projekt elszámolása megvalósult.
Térségi tájékoztatósi feladatok 11.000.000,-Ft	2 db	A támogatási szerződések 2022. évben megkötésre kerültek. A Balatoni Futár projekt 2022.12.31-ig, míg a Hírbalaton projekt 2023. 04.30-ig valósul meg. Mind a 2 projekt 2023-ban kerül elszámolásra.
Szemléletformálási program középiskolások részére 25.000.000,-Ft	1 db	A támogatási szerződés 2022. évben megkötésre került. A projekt keretében megvalósítandó középiskolai verseny 2022. szeptemberében elindult, és 12 térségi iskola 16 osztálya részvételével folyamatosan zajlik. A többfordulós verseny 2023. áprilisában zárul.
Balaton Klíma Akadémia kialakítása 95. 000.000,-Ft	1 db	A támogatási szerződés 2022. évben megkötésre került. A projekt 2024.12.31-ig valósul meg.
vállalkozások klímatudatosságának felmérése a régióban 10.000.000,-Ft	1 db	A támogatási szerződés 2022. évben megkötésre került. A projekt 2023.12.31-ig valósul meg.
Térségi környezetvédelmi program 7.500.000,-Ft	1 db	A támogatási szerződés 2022. évben megkötésre került. A projekt 2023.12.31-ig valósul meg.

A 2022. évi fejlesztési forrás projektjeire vonatkozóan 11 db szerződésmódosítási kérelem került feldolgozásra.

2.10. A korábbi évek BFT fejlesztési forrás felhasználásának ellenőrzéséhez, jelentési kötelezettségekhez kapcsolódó feladatok ellátása.

- *2021. évi fejlesztési forrás menedzselése*
A Balaton Fejlesztési Tanács 2021. évben 719,2 millió Ft fejlesztési forrással rendelkezett. A forrást az Innovációs és Technológiai Minisztérium biztosította támogatási okirat keretében. Az egyes témakörökben 2021-ben elvégzett feladatok:

Témakör /Forrás	Támogatott projektek száma	Megjegyzés
Településfejlesztési beruházások támogatása pályázat útján 579.650.000,-Ft	47 db	A településfejlesztési beruházások támogatására a Tanács 2021. július 16-án meghirdette, két értékelési határnapkal, azaz két benyújtási határidővel (I. határnap: 2021. szeptember 15., II. határnap: 2021. november 15.). Az I. értékelési határnapig összesen 41 db érvényes pályázat érkezett be, 532.820.444,-Ft támogatási igénnyel. A beérkezett pályázatok vizsgálatát követően, a Szakértői Bizottság javaslata alapján a Tanács 2022. januári ülésén döntött a támogatásban részesülő 40 db pályázatról. A II. értékelési határnapra beérkezett pályázatok szakmai értékelése keretében 7 pályázat került támogatásra. A támogatási szerződések 2022. évben kerültek megkötésre, a projektek megvalósítása folyamatban van.
Közbiztonság-vízbiztonság fejlesztése 30.000.000,-Ft	11 db	A közbiztonság fejlesztési keret felosztására a BFT Közbiztonsági Testülete javaslata alapján került sor. Valamennyi projekt esetén a projektek megvalósultak.
Balatoni rendezvények támogatása 18.000.000,-Ft	19 db	A rendezvények támogatása keretében 19 rendezvény került támogatásra a megyei elnökök és a BFT elnöke javaslata alapján. Valamennyi projekt esetén a támogatási szerződés megkötésre került. A 17 rendezvény 2021-ben 2 rendezvény pedig 2022. évben valósult meg.
Balaton régiós szakmai együttműködési rendezvénysorozat – Balatoni Partnerségi Program. 6.000.000,-Ft	1 db	A támogatási szerződés 2021. évben megkötésre került. A projekt 2022.12.31-ig megvalósult.

Témakör /Forrás	Támogatott projektek száma	Megjegyzés
Mozdulj Balaton sport-program sorozat 5.000.000,-	1 db	A támogatási szerződés megkötésre került, a program 2021. évben terv szerint megvalósult. Az EMMI 2021. évi kiegészítő forráshoz kapcsolódóan elvégeztük az eszközbeszerzési feladatokat. A projekt elszámolása megvalósult.
Térségi tájékoztatósi feladatok 11.000.000,-Ft	2 db	A támogatási szerződések 2021. évben megkötésre kerültek. A Balatoni Futár projekt 2021.12.31-ig, míg a Hírbalaton projekt 2022. 04.30-ig valósult meg. Mind a 2 projekt 2022-ben elszámolásra került.
Szemléletformálási program középiskolások részére 50.000.000,-Ft	1 db	A támogatási szerződés 2021. évben megkötésre került. A projekt keretében megvalósítandó középiskolai verseny 2021. szeptemberében elindult, és 12 térségi iskola 23 osztálya részvételével 2022. májusában zárult, melyet 2022. őszén egy témakörhöz kötött társasjáték készítői versenyforduló zajlott.

A 2021/2020/2019. évi fejlesztési forrás projektjeire vonatkozóan 93 db szerződésmódosítási kérelem került feldolgozásra.

- *Korábbi években támogatott projektek ellenőrzési tevékenysége*

A BFT 2022. májusi ülésén fogadta el a 2022. év ellenőrzési tervét, mely alapján a Kft. folyamatosan végezte ezt a tevékenységet. A 2022. évben megvalósult ellenőrzések:

- projekt megvalósítását követő, utólagos ellenőrzés (szakmai- és pénzügyi beszámoló alapján)- 97 db.

Valamennyi projekt esetében kötelező elvégezni a projektek megvalósulását követő, a támogatás kifizetésének alapján képező pénzügyi- és szakmai tartalmú dokumentáción alapuló elemzést

- utó és záró ellenőrzés – 25 db.

A fenntartási időszakra vonatkozó ellenőrzés a BFT által elfogadott ellenőrzési terv alapján:

- Településfejlesztés 2019. évi fejl. forrás: 1 projekt helyszíni ellenőrzése valósult meg.
- Településfejlesztés 2020. évi fejl. forrás: 14 projekt helyszíni ellenőrzése valósult meg.
- Településfejlesztés 2021. évi fejl. forrás: 10 projekt helyszíni ellenőrzése valósult meg.

Az ellenőrzések alapján elmondható, hogy a vizsgált projektek jellemzően a támogatási szerződésben foglaltak szerint kerültek megvalósításra, az esetleges műszaki eltérések illeszkedtek a projekt céljához, így a szerződés műszaki tartalmának módosításával elfogadásra kerültek. A fenntartási időszakra vonatkozóan a Kedvezményezettek eleget tettek a szerződésben vállalt fenntartási kötelezettségeknek.

2.11. Mozdulj Balaton programsorozat 2022. évi lebonyolítása

A Balaton Fejlesztési Tanács 2022-ben már 19. alkalommal szervezte meg a „Mozdulj, Balaton!” strandi szabadidős sportprogram-sorozatot. A rendezvénysorozat 35 település 42 strandján került megrendezésre. A nyári főszezonban strandonként 9 alkalommal biztosítottunk szervezett sportolási lehetőséget a helyszíneket látogató és sportolni szándékozó közel 32 ezer magyar, illetve külföldi vendég számára. Ezen kívül a strandolók szabadon használták a sporteszközöket, pályákat, ami újabb tízezrek egészséges szabadidő eltöltéséhez járul hozzá. A szezont lezárva Vonyarcvashegyen került megszervezésre a XVIII. „Mozdulj, Balaton!” Sporttalálkozó.

A rendezvénysorozathoz a BFT 5 millió Ft-ot, a Magyar Szabadidősport Szövetség 4 millió Ft-ot, a résztvevő önkormányzatok pedig strandonkénti hozzájárulásból összesen 5,1 millió Ft-ot biztosítottak. Ebből az összegből tudtuk finanszírozni a sportszerek, érmek, honlap, szórólapok és plakátok, helyi szervezők díjazása, sporttalálkozó legszükségesebb költségeit.

2.12. Balaton régiós szakmai együttműködési program (Balatoni Partnerségi Program) 2022. évi megvalósítása

A régiós szakmai együttműködési program keretében rendezvények (konferenciák, fórumok, műhelymunkák) szervezésével olyan szakmai közösségek létrehozását kívántuk elérni, amelyek egy-egy szakterület, projekt mentén kialakítják a későbbi együttműködések, új projektek megvalósításának feltételeit. A szakmai munka 2015. júniusától folyamatosan valósul meg.

2022-ben az alábbi rendezvények kerültek megszervezésre:

Víz Világnapi Konferencia a Balaton Régióban: „A felszín alatti víz: a láthatatlan láthatóvá tétele” 2022. március 29., Siófok

A felszín alatti víz alkotja a világ legnagyobb édesvíz tartalékát, ez teszi ki a világon rendelkezésre álló édesvíz több mint 97 %-át (a gleccsereket és a jégsapkát nem számítva). A fennmaradó 3 %-ot főként a felszíni vizek (tavak, folyók, vizes élőhelyek) és a talajnedvesség teszi ki. A közelmúltig a felszín alatti vizek főként az ivóvíz célú felhasználás révén kaptak figyelmet. Azonban egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy a felszín alatti vizet nem szabad csupán vízellátási tartaléknak tekinteni, hanem környezetvédelmi értéke miatt is védeni kell. A felszín alatti víz alapvető szerepet játszik a hidrológiai ciklusban, kritikus szerepe van a vizes élőhelyek és a vízfolyások fenntartásában és pufferként szolgál a száraz időszakokban. A felszín alatti víz biztosítja a felszíni vízrendszerek alap hozamát, ezért állapotromlása közvetlen hatással lehet a kapcsolódó felszíni vizekre és a szárazföldi ökoszisztémákra.

Elhangzott előadások:

- Az év veszélyeztetett tava: Malawi-tó, Afrika
- Magyarországi nagy tavak előtt álló kihívások, megoldási javaslatok és a vízválságot elkerülendő fejlesztési javaslatok
- A 2022. év Víz Világnap fő témájához „A felszín alatti víz: a láthatatlan láthatóvá tétele” kapcsolódóan a magyarországi helyzet ismertetése
- A Balaton vízgazdálkodásának aktualitásai, folyamatban levő és tervezett beruházások, intézkedések
- A tó ökológiai állapotának jellemzői, veszélyek és tendenciák
- Pályázói tapasztalatok, a BFT által támogatott települési pályázatok jó gyakorlatainak ismertetése kapcsán víz visszatartás témakörben

Föld Napi Konferencia a Balaton Régióban, 2022. április 26., Siófok

„Az elmúlt száz évben a világ népessége megnégyszereződött, a születéskor várható élettartam a világ valamennyi régiójában jelentősen emelkedett, a fosszilis energiahordozók felhasználása tizennégyezer lett nagyobb, míg a világgazdaság kibocsátása huszonkétszeresére nőtt. A világra vonatkozó átlagos adatok, valamint az egyes régiókban vagy egyes szempontok szerinti pozitív változások azonban elfedik azt, hogy eközben mind a társadalmi, mind a gazdasági mutatókban az egyes régiók, illetve országok közötti különbségek növekedtek is... Továbbá az OECD számításai szerint a biodiverzitást érő globális veszteségek és veszélyeztetettségek fő forrása a területhasználat változása: a természetes területek bevonása a mezőgazdaságba, az erdőirtás, az agrotechnikák okozta eróziók, valamint az építkezések és az infrastruktúra fokozott területfoglalása. Fenyegetést jelent a klímaváltozás is, amely az előbb felsorolt kockázatokhoz képest sokkal inkább csak globális együttműködéssel csökkenthető.” (Forrás: Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia)

Elhangzott előadások:

- A körforgásos gazdaság szerepe és jelentősége az IPCC (Éghajlatváltozási Kormányközi Testület) 2021. évi jelentése tükrében
- Eltartóképesség – a növekedés határai (az elmúlt 50 év tapasztalata a jövőre tekintettel)
- A legszembetűnőbb meteorológiai változások, amit az időjárás során észleltünk
- Beépítettség, felszínborítottság országos tendenciái és a várható hatások a Balaton Kiemelt Térségben
- Népességváltozás összefüggései, országos tendenciái kitekintéssel a Balaton Kiemelt Térségre

Természetvédelmi Konferencia a Balaton Régióban, 2022. június 10., Kis-Balaton Látogatóközpont

A Balaton térség hazánk különböző típusú természetvédelmi területekben leggazdagabb térsége. Magyarország területének közel 21%-a Natura 2000 terület, közte a Balaton víztükrének teljes területe és a térség szárazföldi területének is jelentős része. A fejlesztések során alapvető cél legyen, hogy a Balaton-felvidéki Nemzeti Park alapító miniszeri rendeletben a védelmi célkitűzések ne sérüljenek, azaz a táj jellegének megőrzése, természeti értékeinek a felszíni és felszín alatti vizek és vízkészleteknek, a Balaton és vízgyűjtőjének, az érintett területek erdeinek, termőtalajának és más megújuló természeti erőforrásainak védelme, és a természetszerű gazdálkodási módok elterjesztése révén a Balaton vízminőségének javítása továbbra is megvalósuljon.

Elhangzott előadások:

- A biológiai sokféleség jelentősége és megőrzésének lehetőségei
- A Balaton térségében élő középiskolások klímavédelmi, környezetvédelmi munkásságának bemutatása
- A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság céljai, jövőbeni kihívások, és a középtávú fejlesztési tervek ismertetése
- A Kis Balaton természeti értékeinek bemutatása
- Tegyük együtt a biológiai sokféleségért! – Szemléletformáló eszközök bemutatása az „Inspiring for Biodiversity” c. Erasmus+ projekt keretében

Online rendezvények 2022. évben**Szemléletformáló rendezvénysorozat összefoglaló tematika:**

A Földünket fenyegető környezeti problémák iránt egyre fogékonyabbakká váltunk, a gyermekektől a felnőttekig szinte minden korosztály ismeri a globális változásokat érintő témák

fontosságát.

A Balaton Fejlesztési Tanács munkaszervezete, a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. a környezet védelme, az ökológiai, szociális, kulturális és gazdasági fenntarthatóság érdekében 2020 őszén szemléletformáló rendezvénysorozatot indított, hogy felhívja a figyelmet mindannyiunk személyes érintettségére, a klímaváltozásra, a természeti erőforrások csökkenésére és az ökoszisztémák sérülékenységére vonatkozóan.

A rendezvénysorozat 2022. évben a „Balatonról, Jövőről” középiskolás szemléletformáló verseny” keretében online formában kerül megvalósításra, minden hónap első szerdáján, figyelemfelkeltő, érdekes prezentációkkal, filmekkel, amelyek minden érdeklődő partnerünk, továbbá az iskolai oktatás - a tanárok, a diákok és a szülők – és a lakosság számára is segítséget és támogatást nyújt a klímaváltozással, környezetvédelemmel és természetesen a Balatonnal kapcsolatban.

A rendezvényünk célja, hogy a résztvevők új ismeretekkel gazdagodjanak, tudományos értékű előadásokat és közérthető formában ismertetett jó gyakorlatokat hallgathassanak, annak érdekében, hogy a saját felelősség felismerhető legyen mindenki számára, hogy a közös hang megtalálásával a közös cselekvés eredményre vezethessen.

A sorozat előadásai megtekinthetők az alábbi linken: <https://www.rolrol.hu/reszletek/eloadas-sorozat-balatonrol-jovorol>

Az egyes szakmai napokon tárgyalt témakörök:

- Invazív fajok
- Talaj, talajélet
- Tájak újragondolása
- Kémiai biztonság
- Greenwashing
- Green City
- Sekély tavak
- Szélsőséges Időjárás
- Energiafelhasználás

2.13. Lóczy Lajos Program

A Lóczy Lajos Program egy átfogó, több intézményt és szakterületet magába foglaló, alapvetően a Balaton és térségének fejlesztését célzó, több pillérből álló komplex projekt, melynek célja a Balaton vízgyűjtő területére (310 település) kiterjedő szakmai monitoring tervezési, előrejelzési és döntéselőkészítő célú kiépítése.

A Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség a program 6. pilléréként tervezett regionális monitoring rendszer létrehozásával kapcsolatos feladatokba került bevonásra. Az intézményi partnerek között szerepel a Pannon Egyetem, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, az Országos Meteorológiai Szolgálat, az Országos Vízügyi Főigazgatóság, a területileg illetékes vízügyi igazgatóságok, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósági, a Balatoni Limnológiai Intézet. A projektem célja egy a Balaton teljes vízgyűjtőjére kiterjedő integrált monitoring adatrendszer kiépítése, mely az környezeti, természeti, ökológiai, vízügyi indikátorok mellett olyan társadalmi-gazdasági indikátorokat is magába foglal, melyeket az Ügynökség Társadalomtudományi Kutatócsoportja rendszeresen elemez, illetve olyanokat is melyek előállítása, kidolgozása a jövőben tervezett. A tervezett eszköz fő hozzáadott értéke, hogy az integrált adatbázis révén különböző tudományterületek által használt indikátorok egymással kommunikálhatóvá, összevethetővé, vizsgálhatóvá válhatnak.

A projekt előkészítése jelenleg két szinten zajlik. Az alapvetően vezetői döntést igénylő ügyeket a LLP koordinációs bizottsága, míg a szakmai kérdéseket a szakértői bizottság tárgyalja. A program koordinációs bizottságában dr. Molnár Gábor ügyvezető igazgató, míg a szakmai munkacsoportban Oláh Miklós kutatásvezető és Fekete Károly kutató vesznek részt az Ügynökség delegáltjaiként.

A Koordinációs Bizottság üléseire 2022-ben január 28-án, február 18-án, április 29-én, június 2-án (Tihany), július 1-n (Székesfehérvár) került sor. A székesfehérvári koordinációs bizottsági ülésen Dr. Molnár Gábor tartott prezentációt "Társadalmi, gazdasági folyamatok monitorozása a BKÜ-ben" címmel.

A Balaton Monitoring Szakmai Munkacsoportjának 2022. évben 2 ülést tartott:

- a 05.12. Veszprémben a Pannon Egyetemen (8200 Veszprém, Egyetem u. 10.) a társadalmi-gazdasági folyamatok monitorozása témában került megrendezésre.
- A téma gazdája a Balaton Fejlesztési Tanács volt, melynek keretében Oláh Miklós kutatásvezető tartott prezentációt az ügynökség két évtizedes múltja visszatekintő átfogó regionális fejlesztési monitoring tevékenységéről.
- 08.23. A napirendek sorában bemutatásra került a "Területfejlesztési lehetőségek vizsgálata a Sió-völgyében" c. projektterv-vázlat, amelynek kidolgozásában 2014-15-ben ügynökségünk is részt vett.

A program keretében augusztus 23-án interjú készült Oláh Miklós kutatásvezetővel.

3. A tanács ülésein végzett feladatok

A Balaton Fejlesztési Tanács 2022. évben 7 ülést tartott

2022. január 21. – Online felület

A Balaton Fejlesztési Tanács az ülésen

- Elfogadta
 - a településfejlesztési beruházások támogatására kiírt pályázatok elbírálását
 - a részére biztosított 2022. évi fejlesztési forrás felhasználásáról szóló előterjesztést

2022. február 18. – Online felület

A Balaton Fejlesztési Tanács az ülésen

- Tájékoztatót hallgatott meg
 - Somogy, Zala és Veszprém Megyei Önkormányzatok 2021. évi tevékenységéről, 2022. évi terveiről
 - a Balatoni Integrációs Kft. részvételével megvalósuló STRENCH nemzetközi projektről
 - a Balatoni Integrációs Kft. kezdeményezésére megvalósult ESPON „LAKES” projekt eredményeiről
- Elfogadta
 - a BFT 2022. évi munkatervét
 - a BFT 2022. évi költségvetését és 2021. évi beszámolóját
 - a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. 2022. évi pénzügyi tervét
 - A Közbiztonsági Testület 2022. évi munkatervét
 - a BFT által támogatásban részesített egyes pályázatokkal kapcsolatos módosítási kérelmeket
- Jóváhagyta
 - a „Mozdulj Balaton!” strandi szabadidős sportprogram-sorozat 2022. évi tervezetét
 - a BFT elnöke által 2021. november 24. – 2022. január 31. között meghozott 13 db BFT elnöki határozatot
 - a Balaton Kiemelt Térség 2021. évi előzetes területi monitoring jelentését
 - a 2023-ban megrendezendő Tavak Világkonferenciája pályázatáról szóló előterjesztést

2022. március 18. – Online felület

A Balaton Fejlesztési Tanács az ülésen

- Elfogadta
 - a településfejlesztési beruházások támogatására kiírt pályázatok bírálatáról szóló előterjesztést
 - a részére biztosított 2022. évi fejlesztési forrás felhasználását

2022. május 13. – Online felület

A Balaton Fejlesztési Tanács az ülésen

- Tájékoztatót hallgatott meg
 - a turisztikai szezont érintő feladatokról

- a Balaton fejlesztéséhez kapcsolódó kormányzati feladatok előrehaladásáról és a szükséges intézkedésekről
- a Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló területfejlesztési programjának végrehajtásáról
- a Balaton Kiemelt Térség megközelítését javító közlekedésszervezési és infrastruktúra fejlesztési tervekről, megvalósult projektekről
- a Közbiztonsági Testület 2021. évi tevékenységéről, valamint az idegenforgalmi szezon fontosabb eseményeiről
- Elfogadta
 - a részére biztosított 2022. évi fejlesztési forrás felhasználását
 - BFT 2021. évi ellenőrzési tervének megvalósulásáról és a 2022. évi ellenőrzési tervének elfogadásáról szóló előterjesztést
 - a Balatoni Integrációs Kft. 2021. évi tevékenységéről, pénzügyi beszámolójának és közhasznúsági mellékletének elfogadásáról szóló előterjesztést
 - a BFT 2021. évi Éves Költségvetési Beszámolóját
- Jóváhagyta
 - a Balaton térség 2021. évi területi monitoring jelentését
 - a BFT Elnöke által 2021. február 1 – 2022. április 29. között meghozott 38 db BFT Elnöki határozatot
 - a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. részvételével benyújtott nemzetközi projektről szóló előterjesztést

2022. július 22. – Online felület

A Balaton Fejlesztési Tanács az ülésen

- Elfogadta
 - a részére biztosított 2022. évi fejlesztési forrás felhasználását
 - a részére biztosított fejlesztési forrás felhasználása során keletkezett maradvány felhasználásáról szóló előterjesztést
 - a BFT által támogatásban részesített Vindornyafok Község településfejlesztési pályázatát
- Jóváhagyta
 - a BFT Elnöke által 2022. április 30. – 2022. július 12. között meghozott 10 db BFT Elnöki határozatot

2022. szeptember 20. - Balatonfüred

A Balaton Fejlesztési Tanács az ülésen

- Tájékoztatót hallgatott meg
 - a balatoni fejlesztésekhez kapcsolódó kormányzati döntések előrehaladásáról és a szükséges intézkedésekről
 - a Balaton régió ivóvízellátásáról, a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. Balaton Kiemelt térségben végzett feladatairól, a tervezett fejlesztésekről
 - a Balatoni Limnológiai Kutatóintézet tevékenységéről, kutatási eredményeiről
 - a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. tevékenységéről
 - a Balatoni Integrációs Kft. részvételével benyújtott DESTI-SMART nemzetközi projektről

- Elfogadta
 - a BFT Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítását
 - a részére biztosított 2022. évi fejlesztési forrás felhasználását
 - a BFT 2022. évi költségvetésének módosítását
- Jóváhagyta
 - a BFT Elnöke által 2022. július 13. – 2022. szeptember 7. között meghozott 19 db BFT Elnöki határozatot

2022. december 16. – Balatonfüred

A Balaton Fejlesztési Tanács az ülésen

- Tájékoztatót hallgatott meg
 - a Balaton fejlesztéséhez kapcsolódó kormányzati feladatok előrehaladásáról és a szükséges intézkedésekről
 - a Balaton térség vízgazdálkodását érintő kérdésekről, tervezett és megvalósult fejlesztésekről
 - a partnerszervezetek tevékenységéről (Balatoni Szövetség, Balatoni Civil Szervezetek Szövetség)
 - a Balaton Kiemelt Térséget érintő szervezési és fejlesztési tevékenységekről a 2023. évi Európa Kulturális Fővárosa programmal összefüggésben
 - a Balatoni Hajózási Zrt. tevékenységéről és fejlesztési projektjeiről
 - a világörökségi várományos helyszínek listájának 2022. év során esedékes felülvizsgálata keretében a Balaton-felvidéki kultúrtáj helyszínt érintő vizsgálatokról
 - a 2022. évi idegenforgalmi szezon köz- és vízbiztonsági gyors mérlegéről, a Közbiztonsági Testület munkájának működésével kapcsolatos aktuális feladatokról
 - a Balaton Kiemelt Térség Klímastratégiájával kapcsolatban elvégzett feladatokról
- Elfogadta
 - a Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló területfejlesztési programjának végrehajtását
 - fejlesztési forrás felhasználásának módosítását
- Jóváhagyta
 - a „Mozdulj, Balaton!” szabadidős sportprogram-sorozat 2022. évi lebonyolításáról, a további feladatokról szóló előterjesztést
 - a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. részvételével benyújtott, megvalósuló nemzetközi projektekről, nemzetközi rendezvényekről szóló előterjesztést
 - a BFT Elnöke által 2022. szeptember 8. – 2022. november 30. között meghozott 23 db BFT Elnöki határozatot

Siófok, 2023. február 10.